

EDUKACJA GLOBALNA – WPRZEWADZENIE DLA NAUCZYCIELI

Część I: autor – Marta Karbowski

DEFINICJA EDUKACJI GLOBALNEJ

Edukacja globalna to część kształcenia obywatelskiego i wychowania, która rozszerza jego zakres poprzez uświadamianie istnienia zjawisk i **współzależności** łączących ludzi i miejsca. Przez współzależności rozumiemy wzajemne powiązania i przenikanie systemów kulturowych, środowiskowych, ekonomicznych, społecznych, politycznych i technologicznych. Jej celem jest przygotowanie odbiorców do stawiania czoła wyzwaniom dotyczącym całej ludzkości. Definicja edukacji globalnej wypracowana w 2011 roku przez międzysektorowy zespół złożony z przedstawicieli m.in. Ministerstwa Edukacji Narodowej, ośrodków doskonalenia nauczycieli, uczelni wyższych i organizacji pozarządowych.

Chmura tematów edukacji globalnej.

HDI CZYLI WSKAŹNIK ROZWOJU SPOŁECZNEGO

HDI to stosowany od 1993 roku przez Program Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju (UNDP) sposób mierzenia rozwoju poszczególnych państw. W porównaniu z PKB (produktem krajowym brutto), który ma charakter wyłącznie ekonomiczny, HDI uwzględnia szerszą gamę zjawisk wyznaczających warunki życia ludzi

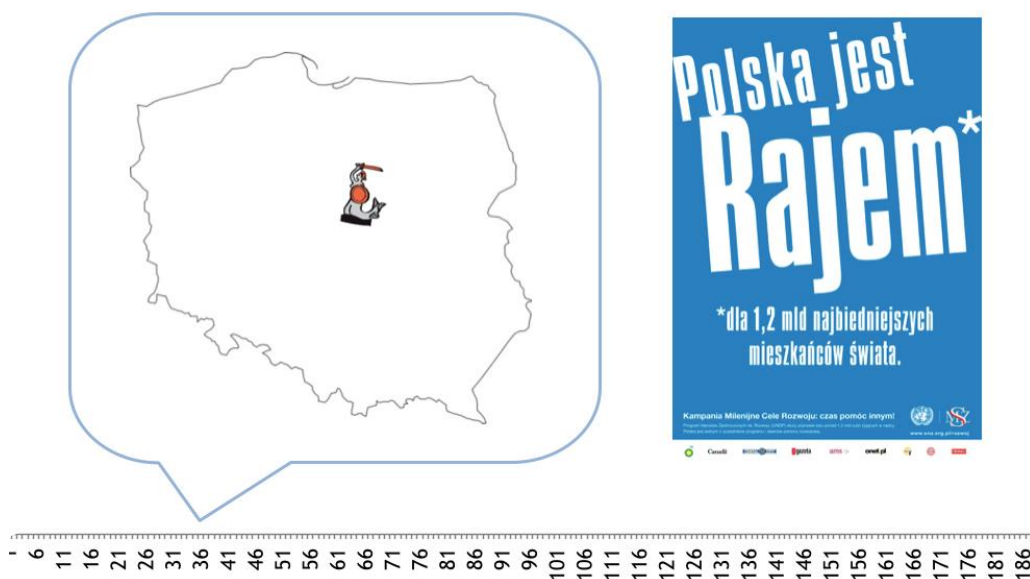
- oczekiwana długość życia,
- średnia liczba lat edukacji wśród obywateli powyżej 25 roku życia,
- oczekiwana liczba lat edukacji dla dzieci rozpoczynających naukę,
- dochód narodowy per capita w USD, liczony według parytetu nabywczego waluty.

Wysoki poziom wskaźnika HDI to równocześnie gwarancja przestrzegania podstawowych praw człowieka: prawa do życia, zdrowia, edukacji i godności.

GDZIE SYTUUJE SIĘ POLSKA NA OSI HDI?

W ostatnich latach Polska utrzymuje stałe, wysokie miejsce na liście państw świata o najwyższym poziomie rozwoju społecznego. Zazwyczaj zajmujemy pozycję między 31 a 35 na 189 krajów.

Gdzie sytuuje się Polska?

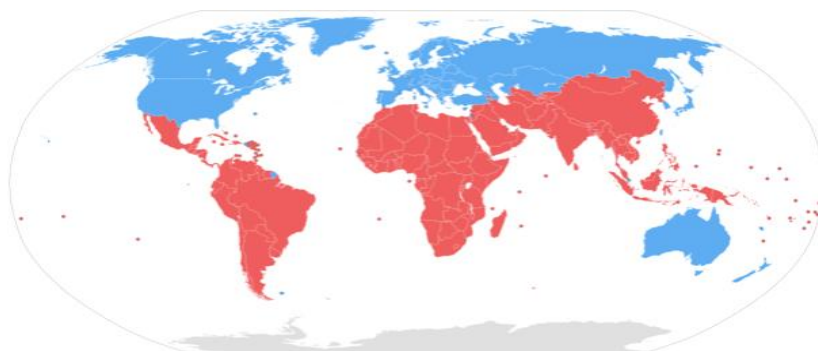

KTÓRE KRAJE PRZYNALEŻĄ DO GLOBALNEGO POŁUDNIA?

czerwony kolor - globalne Południe
niebieski kolor - globalna Północ

Zauważ, że nie wszystkie kraje leżące na geograficznym południu przynależą do globalnego Południa (vide Australia). O przynależności do globalnego Południa decyduje poziom rozwoju społecznego, a nie położenie geograficzne.

Używamy określenia globalne Południe jako dużo mniej stygmatyzującego niż „trzeci świat” - to określenie nie powinno być już w ogóle używane.

Część II: autor – Kamil Czepiel

WPROWADZENIE

1. Zebranie skojarzeń dotyczących zmian klimatu. Wyjaśnienie podstawowych pojęć jak: pogoda, klimat, zmiany klimatu, globalne ocieplenie, efekt cieplarniany, gazy cieplarniane?
2. Przedstawienie historii węgla i innych paliw kopalnych w kontekście globalnej emisji dwutlenku węgla, na podstawie: <http://www.globalcarbonatlas.org/en/outreach>
3. Burza mózgów – zebranie pomysłów dotyczących skutków zmian klimatu przy użyciu aplikacji: <https://www.mentimeter.com>
4. Szersze omówienie poszczególnych zagadnień z wykorzystaniem materiałów wizualnych zamieszczonych na stronach internetowych:

<http://www.globalcarbonatlas.org/en/CO2-emissions> - Krajowe emisje CO₂

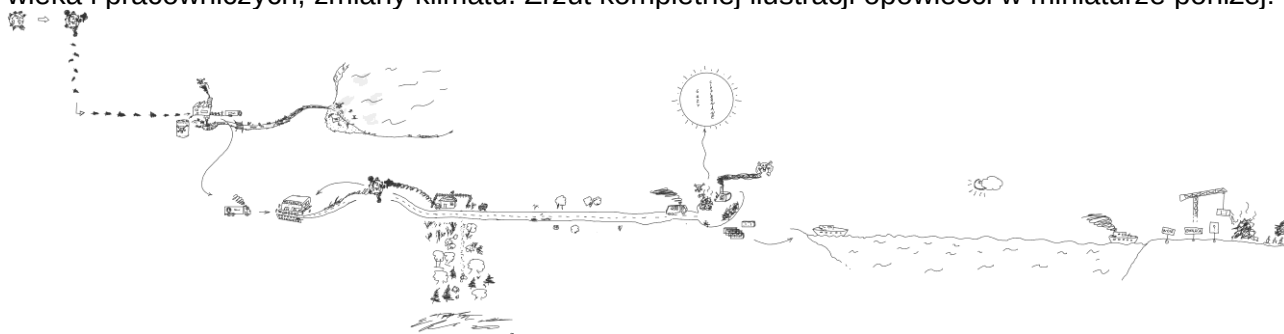
<https://www.flightradar24.com/51.74,19.48/8> - Wpływ transportu lotniczego na efekt cieplarniany

<https://carbonmonitor.org/> - Zmiany emisji CO₂ ze względu na Covid 19

<http://flood.firetree.net/> - Symulacja zmiany poziomu mórz regulowanej zmianami klimatu.

JAK RATOWAĆ ŚWIAT ROBIĄC ZAKUPY?

1. Analiza przyniesionego z kuchni produktu pod kątem tzw. „śladu wodnego” oraz „foodmiles” z wykorzystaniem narzędzi internetowych <https://waterfootprint.org/en/resources/interactive-tools/product-gallery/> oraz <http://www.foodmiles.com/>. Zajrzyj też na stronę <https://slaveryfootprint.org/> i sprawdź ilu niewolników dla Ciebie pracuje...
2. Opowieść rysunkowa dotycząca historii konsumpcji i jej bezpośredniego wpływu na problemy globalne m. in. głód, dostęp do wody, konflikty zbrojne, degradacja środowiska, łamanie praw człowieka i pracowniczych, zmiany klimatu. Zrzut kompletnej ilustracji opowieści w miniaturze poniżej:

3. Wspólne zastanowienie się nad wpływem indywidualnych zachowań konsumenckich na problemy będące przedmiotem zainteresowań Edukacji Globalnej.

Część III: autor – Marta Karbowski

CZYM JEST KODEKS?

Obrazy to wszystkie komunikaty wizualne (zdjęcia, nagrania video, karykatury, obrazki, szkice itp.)
Wiadomości to komunikaty pisane (artykuły, tytuły, podpisy pod zdjęciami, wypowiedzi, studia przypadków, opowieści itd.).

Wybór obrazów i wiadomości dokonywany będzie z zachowaniem najważniejszych zasad:

- szacunku dla godności ludzi, o których mowa,
- wiary w równość wszystkich ludzi,
- poszanowania dla potrzeby promowania uczciwości, solidarności i sprawiedliwości.

NAJWAŻNIEJSZE ZASADY KODEKSU

Odpowiednio we wszystkich komunikatach i tam, gdzie to uzasadnione potrzebą pokazania realiów, pragniemy:

- dokonywać wyboru obrazów i wiadomości z zachowaniem wartości poszanowania równości, solidarności i sprawiedliwości,
- prawdziwie przedstawiać wszelkie obrazy i sytuacje zarówno w bezpośrednim, jak i w szerszym kontekście, dążąc do zwiększenia powszechnego zrozumienia realiów i złożoności procesu rozwoju,
- unikać obrazów i wiadomości mogących szerzyć stereotypy, wywoływać sensacje lub dyskryminować ludzi, sytuacje lub miejsca,
- wykorzystywać obrazy, wiadomości i badania jednostkowych przypadków z pełnym zrozumieniem, uczestnictwem i za zgodą zainteresowanych (lub ich rodziców czy opiekunów),
- zagwarantować, że osoby, których sytuację przedstawiamy, będą miały możliwość opowiedzenia o swojej historii osobiście,
- ustalić i zanotować, czy osoby te zgadzają się na ujawnienie ich personaliów i twarzy, oraz zawsze postępować zgodnie z ich życzeniem,
- działać zgodnie z najwyższymi standardami w zakresie praw człowieka i ochrony osób słabszych,
- działać zgodnie z najwyższymi standardami w zakresie praw dziecka zgodnie z zapisami Konwencji Praw Dziecka, ponieważ to właśnie dzieci są najczęściej przedstawiane.

Przypomnij sobie zdjęcia, o których rozmawialiśmy podczas warsztatów. Nie zawsze to, co widzimy na zdjęciu jest tym, co nam się wydaje... Dzieci ze szkoły-namiotu należą do koczowniczego plemienia, które nie potrzebuje murowanej szkoły wypełnionej sprzętami. Na nic więc wszelkie zbiórki pieniędzy prowadzone przez tych, którym drgnęło serce na widok szkoły-namiotu. A jeśli opowiadasz o edukacji w Namibii możesz też pokazać zupełnie inne jej oblicze - nowoczesny budynek Politechniki. Wybieraj obrazy, które pokazują daną historię z wielu perspektyw. W ten sposób unikniesz przekazywania uczennicom i uczniom stereotypów.

Budynek Wydziału Nauki i Techniki Budowlanej (z prawej) i Laboratorium budowlane (z lewej) na terenie Kampusu Inżynierii Politechniki w Windhoek, Namibia
CC {by-sa 3.0} Fot. P. Gallert

Mobilna szkoła dla dzieci z grupy etnicznej Himba, finansowana przez rząd, Otutati, północno-zachodnia część Namibii (region Kunene). Plemiona Himba prowadzą koczowniczy tryb życia, zajmują się głównie pasterstwem.
CC {by-sa 3.0} Fot. J. Escapism

PRZED ZAJĘCIAMI, NA KTÓRYCH BĘDZIEMY OPOWIADAĆ O KRAJACH GLOBALNEGO POŁUDNIA....

Warto przeprowadzić prosty test i wyobrazić sobie, że ludzie z krajów Południa, o których opowiadamy, są uczestnikami przygotowywanych zajęć.

- Jak zareagowaliby na prezentowane informacje, zaplanowane ćwiczenia?
- Czy czuliby się zażenowani, a może niektóre fragmenty mogłyby ich zdenerwować?
- Zaprosiłbyś/zaprosiłabyś ich bez obaw?

CAŁY KODEKS ZNAJDZIESZ TUTAJ:

https://www.pah.org.pl/app/uploads/2017/06/2017_dlaszkol_jak_mowic_o_wiekszosci_swjata.pdf

WIĘCEJ MATERIAŁÓW, W TYM GOTOWE SCENARIUSZE ZAJĘĆ DLA RÓŻNYCH GRUP WIEKOWYCH, ZNAJDZIESZ NA STRONIE

WWW.GLOBALNA.EDU.PL

„Dobre sąsiedztwo. Projekt ekologiczno-obywatelski w gminie Wieniawa”
realizowany przez Fundację ICAD w partnerstwie z Urzędem Gminy w Wieniawie,
Publiczną Szkołą Podstawową z Klasami Sportowymi im. Jana Kochanowskiego
w Wieniawie i Fundacją WWF Polska.

Projekt realizowany z dotacji programu Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy, finansowanego z Funduszy EOG.

